JAK NA OVĚŘOVÁNÍ INFORMACÍ NA INTERNETU

NESPOLÉHEJ SE NA SELSKÝ ROZUM

ČASTO SLÝCHÁME, ŽE PŘI POSUZOVÁNÍ INFORMACÍ STAČÍ VYUŽÍT **SELSKÝ ROZUM**.

Hele, když to sdílelo tolik lidí na Facebooku, tak na tom něco bejt musí. To je jasný!

Selský rozum vychází z našich zkušeností: z toho, kde žijeme, s kým se bavíme, co běžně zažíváme.

Tyto zkušenosti ale můžou být omezené a zkreslené – ovlivňují je emoce, předsudky i fámy z našeho okolí.

U složitých témat (válka, politika, zdravotnictví, ekonomika…) nemáme vlastní zkušenost, a tak se snadno mýlíme.

To, že nám něco „přijde logické“, neznamená, že je to pravda.

SELSKÝ ROZUM JE DOBRÝ ZAČÁTEK – ALE VŽDY JE TŘEBA DOPLNIT HO

OVĚŘENÝMI FAKTY A ZDROJI.

I KDYŽ MÁŇA ŘÍKALA, ŽE TO NENÍ SMĚROPLATNÝ, TY SI VŠECHNO OVĚŘUJ!

ZKUS ZAČÍT TADY:

- HOAX.CZ
- MANIPULATORI.CZ
- IROZHLAS.CZ/OVEROVNA
- INVESTIGACE.CZ
- E-BEZPECI.CZ
- FAKTICKE.INFO
- DEMAGOG.CZ
- SNOPES.COM

TENTO MATERIÁL VZNIKL V RÁMCI PROJEKTU ZÁKLADY MEDIÁLNÍ VÝCHOVY: WWW.E-BEZPECI.CZ/MEDIALNIVYCHOVA

JAK NA OVĚŘOVÁNÍ
INFORMACÍ NA INTERNETU

INTERNET JE PLNÝ ZPRÁV, NÁZORŮ A „ZARUČENÝCH“ INFORMACÍ. PUBLIKOVAT MŮŽE KDOKOLI – BEZ KONTROLY, BEZ EDITORŮ, BEZ ODPOVĚDNOSTI. PROTO JE DNES NA KAŽDÉM Z NÁS, ABYCHOM **DOKÁZALI ROZLIŠIT, CO JE PRAVDA, CO POLOPRAVDA A CO ÚPLNÁ LEŽ.**

OVĚŘ ZDROJ INFORMACE

Od koho jsi zprávu dostal? Kdo ti ji poslal?

OVĚŘ PŮVODNÍ ZDROJ INFORMACE

Jaký zdroj je uveden přímo ve zprávě? Má zpráva autora?

POROVNEJ S JINÝMI ZDROJI

Existují další zdroje informace?
Co tvrdí důvěryhodné zdroje?
Odpovídá skutečně popis události?
Využij např. vyhledávání na Google.

PROVĚŘ FACT-CHECKINGOVÉ WEBY

Není již zpráva zanalyzována na fact-checkingových webech?

hoax.cz, manipulatori.cz, factcheck.afp.com, snopes.com

ZKONTROLUJ KONTEXT: MÍSTO, ČAS, PŘÍBĚH

Ověř, zda skutečně odpovídá místo a čas události. Prověř, zda nejde o aprílový žert. Zkontroluj příběh (stala se událost skutečně tak, jak je popsána?).

OVĚŘ POUŽITÉ OBRÁZKY, FOTKY, VIDEA

Prověř zdroje obrázků, využij reverzní vyhledávání (např. Google Lens, TIN EYE).

TENTO MATERIÁL VZNIKL V RÁMCI PROJEKTU ZÁKLADY MEDIÁLNÍ VÝCHOVY: WWW.E-BEZPECI.CZ/MEDIALNIVYCHOVA